

Arendal kommune

Datadrevet drift og beslutningsstøtte i VA

Dataplattform i kommunal sektor: Hva vi har bygget, hva vi har lært – og hva det kan bli

17. April 2026

Om oss

Ørjan Mikkelsen

orjan.mikkelsen@arendal.kommune.no

Prosjektleder Dataplattform, Arendal
kommune

Sten Terje Jørgensen

sten.terje.jorgensen@arendal.kommune.no

Virksomhetsleder VA,
Arendal kommune

Tre ting jeg vil at dere tar med hjem

- Data dere allerede har, kan gjøre driften bedre – i dag
- Det er mulig å komme i gang uten store investeringer
- Dette er ikke et IT-prosjekt. Det er et ledelses- og driftsprosjekt.

Problemet vi alle kjenner igjen

**Manuelle uttrekk
fra Excel**

**Data låst i
separate systemer**

Data eksisterer..

..men de er ikke tilgjengelige.

**Kunnskap sitter
hos enkeltpersoner**

**Innsikt kommer for
sent til å handle**

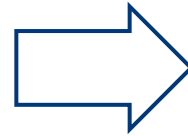

Dataplattform

- Samlepunkt for data
- Effektivisering
- Automatisering
- Bedre beslutninger
- Økt kvalitet

Hvor det startet

200 pumpestasjoner

0 automatisk
datainnsamling

Driftspersonell
besøkte **samtlig**e
stasjoner

Verdier ble notert
manuelt

Ingen helhetsbilde
av drift eller
tilstand

Statsforvalter-
rapportering:
tidkrevende

Det vi bygget

Pumpestasjoner / SCADA

Dataplattform

Power BI-rapporter

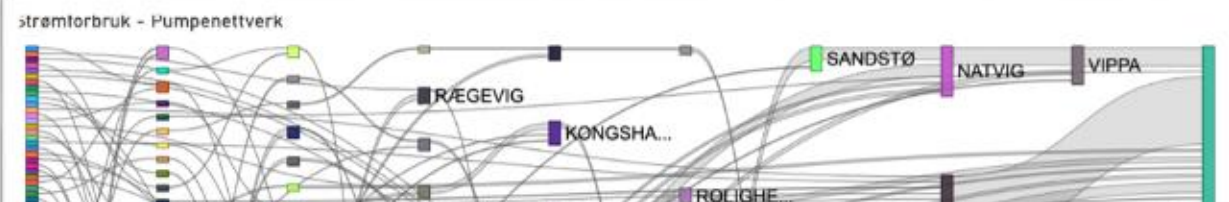
Ledelsen / VA-sjef

Driftsoperatører

- Ingen ny infrastruktur nødvendig – bruker det som allerede eksisterer
- Data samles, struktureres og gjøres tilgjengelig

Hva vi kan se nå

strømtorbruk - Pumpenettverk

Oversikt

60.74 Snitt kWh per døgn

13.08 Snitt kWh per døgn - teoretisk

202.31 Snitt kubikk per døgn

Kvalitetstall basert på strømtorbruk vil gi mellom to verdier: "1" & "0". Kvaliteten "Verdi" det faktiske strømtorbruket del på det teoretiske strømtorbruket som pumpestasjonen burde brukt gitt den mengden vann de pumpet. Et tall på 1 er mindre enn 1 så har stasjonen brukt mindre strøm enn det teoretisk skal være mulig å bruke hvis det er riktig mengde vann er pumpet. Det er derfor RAGGET alle rader med verdier under 1. Tabellen er sortert på å vise verdier med 0 RAGGET. Det finnes en egen side som viser data som har RAGGET 1.

kWh / teoretisk kWh

FILTER PANELET

Pumpestasjon: YTTERSTRAND

Pumpezone: All

Tagnavn: All

Tagtype: All

Periode: 2025

Renset

Vannprøveoversikt

Analyse av råvann

Filtre

Periode: Alle

Stasjon: Alle

Parameternavn: Alle

Testnavn: Alle

Verdi: Alle

Tilbakestill filtre

Dato	Stasjon	Prøvetype	Parameternavn	Testnavn	Verdi
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Lukt-kvalitativ	Lukt-kvalitativ	Ingen
06.12.2022	RORE VBA	Raw water	Kimtall 22°C	Kimtall 22°C (vann) <1 >300 /ml ISO 6222	96
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Turbiditet	Turbiditet	9.83
16.08.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Konduktivitet ved 25°C (målt ved 23 +/- 2°C)	Konduktivitet (25°C)	9.7
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Turbiditet	Turbiditet	9.68
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Ammonium-N	Ammonium (NH4-N)	9.1
19.07.2021	RORE VBA	Raw water	Kimtall 22°C	Kimtall 22°C (vann) <1 >300 /ml ISO 6222	9
07.11.2023	RORE VBA	Raw water	Intestinale enterokokker	Intestinale Enterokokker (vann) <1>100/100 ml	9
25.03.2024	RORE VBA	Raw water	Koliforme	Koliforme-E. coli (vann) <1 >201 /MPN/100 ml	9
25.02.2025	RORE VBA	Raw water	Koliforme	Koliforme-E. coli (vann) <1 >201 /MPN/100 ml	9
19.05.2025	RORE VBA	Raw water	Kimtall 22°C	Kimtall 22°C (vann) <1 >300 /ml ISO 6222	9
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Koliforme	Koliforme-E. coli (vann) <1 >201 /MPN/100 ml	89
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Jern (Fe) direkte	Jern (Fe) direkte	88
25.03.2024	RORE VBA	Raw water	Kimtall 22°C	Kimtall 22°C (vann) <1 >300 /ml ISO 6222	86
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Jern (Fe) direkte	Jern (Fe) direkte	85
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Jern (Fe) direkte	Jern (Fe) direkte	84
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Kimtall 22°C	Kimtall 22°C (vann) <1 >300 /ml ISO 6222	80
31.05.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Konduktivitet ved 25°C (målt ved 23 +/- 2°C)	Konduktivitet (25°C)	8.8
05.04.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Konduktivitet ved 25°C (målt ved 23 +/- 2°C)	Konduktivitet (25°C)	8.7
01.09.2021	Ukjent stasjon	Raw water	pH	pH målt ved 22 +/- 2°C	8.7
26.04.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Konduktivitet ved 25°C (målt ved 23 +/- 2°C)	Konduktivitet (25°C)	8.6
03.05.2021	Ukjent stasjon	Raw water	Konduktivitet ved 25°C (målt ved 23 +/- 2°C)	Konduktivitet (25°C)	8.6

Gevinster vi kan måle

200+ arbeidstimer spart

Automatiker slipper manuell innsamling hvert år

Feil oppdaget

Datakvalitetsproblemer avdekket som vi ikke visste om

Ett sted

All driftsinfo samlet – ikke spredt i systemer og hoder

Rapportering til Statsforvalter som tidligere tok dager, tar nå minutter

Ut over VA: Showcaser

BRANNVANN

experience.arcgis.com

NØKKELTALL - OPPVEKST OG UTDANNING

Skoler: Alle

Dato: 01/09/2023 - 21/02/2024

Budsjettforbruk hittil i år Kr 698 580 vs. budsjett: Kr 726 200 (10%)	Lønn og vikarkostnader Kr 146 723 Andel av totalbudsjett: 20.2% (+0.2%)	Lærertetthet (elever per lærer) 13 vs. nasjonalt snitt: 14,2 (-9,2%)	Fullføringsgrad i grunnskolen 97,8% Fullfører på normert tid	Status for strategiske mål i oppvekstsektoren Skolene når lær... (8M)
Driftskostnader per elev Kr 737 456 vs. forrige år: Kr 737 156 (+10%)	Antall elever i grunnskolen 2 752 Kapasitetsutnyttelse: 72.5% (-2.7%)	Elevfravær (snitt siste 12 mnd) 3,1% vs forrige periode: 3,0% (+0,1%)	Antall restanser 5 / 6	

Kostnadsfordeling

● Lønn og vikarkostnader ● Drift og vedlikehold ● Spesialundervisning ● Læremidler og digitale verktøy

Økonomisk utvikling

Kategori: Alle Skole Alle

● Elevfravær ● Lærertetthet ● Driftskostnad per elev ● Antall elever

Hvorfor dette vil bli viktigere fremover

BEHOVET VOKSER

- Kommunene forventes å rapportere mer, ikke mindre
- Krav til dokumentasjon og etterprøvbarhet vokser
- Ressursene strammes inn – vi må jobbe smartere

TEKNOLOGIEN ER KLAR

- KI og maskinlæring er ikke lenger science fiction
- Men KI uten data er ingenting
- Grunnmuren må på plass

KI er ikke løsningen. Data er grunnlaget. KI er neste steg.

Hva skal til for å komme i gang?

1. **Forankring i ledelsen** – dette er et strategisk valg, ikke et IT-valg
2. **Identifiser én konkret problemstilling** – ikke prøv å løse alt på en gang
3. **Finn dataen som allerede eksisterer** – de er der, men spredt
4. **Ta den første iterasjonen** – den trenger ikke være perfekt

Vi deler gjerne det vi har lært

Erfaringene våre er overførbare

Plattformen er skalérbar – også på tvers av kommuner

Vi er åpne for dialog om samarbeid

Oppsummering

Data du allerede har kan gi deg bedre innsikt – i dag

Det krever arbeid, tålmodighet og lederforankring – men det lønner seg

Grunnmuren dere legger nå er avgjørende for hva dere kan gjøre i fremtiden

Takk for tiden

Spørsmål?

Ørjan Mikkelsen
orjan.mikkelsen@arendal.kommune.no

Sten Terje Jørgensen
sten.terje.jorgensen@arendal.kommune.no